

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/110/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817205930
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8817205930.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Martina Barana a JUDr. Andreja Radomského v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: D. E., nar. XX. XX. XXXX, V. X. XXX, o zaplatenie 1 114, 48 Eura s prísl., o odvolaní voči rozsudku Okresného súdu Vranov Nad Topľou, č. k. 10Csp/8/2017-241 zo dňa 27. 02. 2019, jednohlasne takto

rozhodol:

I. Z r u š u j e rozsudok vo výroku I. v časti o povolení splácať dlžnú sumu v splátkach, vo výroku II. a III. a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa uplatnenou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy vo výške 1 114,48 Eura spolu s úrokom vo výške 28% ročne s predmetnej zmluvy od 26.05.2017 do zaplatenia a to z dôvodu, že žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 19.11.2013 zmluvu č. XXXXXXXXXXXX. na základe, ktorej žalobca pre žalovaného zriadil a viedol účet s tým, že žalovaný sa dostal na účte do nepovoleného prečerpania vo výške žalovanej istiny a tento dlh voči žalobcovi nevyrovnal.

X. Okresný súd L. Nad Topľou, ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“), rozhodol, cit.:

„I. Žalovaná je p o v i n á žalobcovi zaplatiť sumu 420,- €, a to v splátkach po 35,- € mesačne, pričom každá zo splátok bude splatná vždy do posledného dňa toho ktorého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku, na účet žalobcu T vedený v Prima banke Slovensko, a.s.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaná n e m á voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania“.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 708 ods. 1, § 710, § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1, § 53 ods. 2 a 3, § 53 ods. 5, § 54 ods. 1 a 2, § 39, § 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 ods. 1 písm. a) a b), § 9 ods. 1, § 9 ods. 2, § 11 ods. 1, § 1 ods. 4, § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

4. Svoje rozhodnutie odôvodnil poukazujúc na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. apríla 2015, sp. zn. 3 MCdo 14/2014. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žalobca a žalovaný dňa 19. 11. 2013 uzavreli Zmluvu o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb. Na základe zmluvy sa žalobca zaviazal zriadiť a viesť pre žalovaného osobný účet. Zároveň bolo vo formulárovom tlačive zaškrtnuté políčko „Zmluva o vydaní a používaní platobnej karty“ s denným limitom 1000,- eur. Samotná formulárová zmluva neupravuje konkrétne odplaty za služby ani podmienky za akých by bol žalovaný povinný ich platiť. Zmluva len odkazuje na Sadzobník poplatkov a obchodné podmienky. Nároky žalobcu uplatnené v konaní teda vyplývajú z obsahu VOP a Sadzobníka, na

ktoré zmluva poukazuje. V danom prípade formulárová zmluva ako aj VOP a Sadzobník sú vopred predtlačené, vopred vypracované žalobcom ako dodávateľom. Tieto žalovaný ako spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, nemá možnosť individuálne vyjednať ich znenie, tak, aby bolo možné uzavrieť, že na ich znení sa veriteľ a klient dohodli v rámci zmluvnej voľnosti. Nepostačuje v žalobcom pripravenej predtlačí formulárovej zmluvy konštatovať, že s obchodnými podmienkami a Sadzobníkom sa klient oboznámil a sú súčasťou zmluvy (čl. IV. bod 4. Zmluvy). Do nepodpísaných obchodných podmienok nemôže byť zahrnuté také zmluvné dojednanie, pri ktorom zákon výslovne vyžaduje písomnú formu (napríklad § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch). Podmienkou platnosti písomného právneho úkonu je totiž podpis konajúcej osoby, inak nemôže vyvolať zamýšľané právne následky. Súdna prax (napr. Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 30.11.2011, sp. zn. 2 Cdo 245/2010) v týchto prípadoch zaujíma konštantné stanovisko, podľa ktorého ak nie sú obchodné podmienky podpísané, dojednania, ktoré sú v nich obsiahnuté, ak im zákon povinne ukladá písomnú formu, sú pre absenciu tejto predpísanej formy neplatné. V zmysle § 10 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania, ktorý sa musí splatiť na požiadanie, musí obsahovať aj náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a), b), d), f), g), i) a w), zákona o spotrebiteľských úveroch. Z predloženého formulároveho dokumentu podpísaného žalovanou je zrejmé, že neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru (§ 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch). S absenciou uvedenej náležitosti spája zákon o spotrebiteľských úveroch v súlade s § 11 ods. 1 písm. b) v spojení s § 11 ods. 1 písm. c) ten následok, že sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zároveň je takýto následok spojený aj s absenciou výšku poplatkov spojených so spotrebiteľským úverom od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienky, za akých sa tieto poplatky môžu meniť podľa § 10 ods. 1 písm. c) zákona o spotrebiteľských úveroch. Uvedenú náležitosť formulárový dokument podpísaný žalovanou takisto neobsahuje. Súd neakceptoval uvedenie týchto náležitostí iba v rámci obchodných podmienok, sadzobníka, prípadne vývesiek banky, nakoľko takéto dojednanie nespĺňa kritérium písomného uzavretia zmluvy a nejedná sa preto o platné dojednanie uvedených náležitostí. Možnosť, že by akákoľvek povinná náležitosť spotrebiteľskej zmluvy bola uvedená iba v obchodných podmienkach, sadzobníku, výveskách banky ako vo vedľajších dokumentoch k zmluve a nie priamo v zmluve, zákon nepredpokladá. Z predložených výpisov z účtu žalovaného v spojení s písomnou špecifikáciou žalobcu ako aj vyjadrenia žalovanej pre súd prvej inštancie vyplynulo, že žalovaná jednotlivými výbermi vyčerpala sumu 420 eur, a preto súd priznal žalobcovi uvedenú sumu a v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu zamietol.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ust. § 251, § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1 a 2 CSP s tým, že v danom prípade bola žalovaná v spore úspešnejšia, trovy konania jej nevznikli a preto súd rozhodol tak, že žalovaná nemá voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

6. Proti rozhodnutiu v zákone stanovenej lehote podal v čas odvolanie žalobca a to proti zamietavej časti rozsudku a priznaniu možnosti splácať dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle ust. § 388 CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie napadnutom rozsahu zmenil, žalobe vyhovel v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania. V odvolaní ďalej uviedol, že má zato, že náležitosť v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch je jasné a zrozumiteľne uvedená v bode 1. Zmluvy o povolenom prečerpaní a to tak, že v bode 1. zmluvy sa uvádza, že banka zriaďuje klientovi povolené prečerpanie do výšky limitu 360 Eur na účte č. XXXXXXXXXXX/XXXX, pričom variabilná úroková sadzba je 19,90 % ročne v zmysle podmienok uvedených vo všeobecných obchodných podmienkach - Prima banka Slovensko, a.s. v platnom znení, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Podľa názoru žalobcu súd neprihliadol na rozsudok SD EÚ C-42/15 v ktorom je podaný výklad čl. 10 ods. 1, 2 písm. h) a i) a čl. 22 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS a z ktorého bolo potrebné vychádzať aj pri aplikácii právnych predpisov, podľa ktorých vec tiež posúdil. Pokiaľ ide o povinnosť súdu vychádzať pri rozhodovaní o nárokoch zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere z eurokonformného výkladu, príslušných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov podaného v uvedenom rozsudku SDEU odvolací súd poukázal v celom rozsahu na vyčerpávajúce odôvodnenie uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018. Z uvedeného rozhodnutia okrem iného vyplýva, že všeobecné úverové podmienky resp. sadzobník sú súčasťou úverovej zmluvy a klienta zaväzujú aj pokiaľ ich klient nepodpísal. Uvedený rozsudok analogicky sa týka aj iných spotrebiteľských zmlúv, teda aj zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb. V zmysle uvedeného nie je daný dôvod na nepriznanie poplatkov a

teda ani úrokov súvisiacich s vedením platobného účtu žalovaného. Čo sa týka úroku 28 % ročne, daný úrok uplatnil žalobca z titulu prekročenia nepovoleného debetu, ktorý upravuje zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v ust. § 2 písm. f) a ust. § 18. Samotný zákon počíta s možnosťou, že zostatok na účte vzniknutý titulom prekročenia bude úročený. Zmluva o účte pre prípad prekročenia nemusí, ako obligatórnu náležitosť obsahovať údaje uvedené v ust. § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Naopak podľa ust. § 18 ods. 1 citovaného zákona postačuje, aby veriteľ informoval spotrebiteľa na trvanlivom médiu o úrokovej sadzbe, pričom žalobca zverejňuje výšku úrokových sadzieb v úrokovej výveske na webovej stránke a to nielen aktuálne výsledky, ale aj výsledky historické. Zároveň žalobca v tejto veci poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/241/2018 z 11.12.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 23Co/130/2017-72 z 14.05.2018, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Co/39/2018 z 23.01.2019, ako aj rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach č.k. 11Co/71/2018-202 zo dňa 25.09.2018. Následne žalobca v podanom odvolaní poukazoval na jednotlivé rozhodnutia súdov ohľadom nepriznania povolenia splátok pre spotrebiteľa v rámci súdom stanovenej lehoty na plnenie v rozhodnutí vo veci samej.

7. K odvolaniu žalobcu sa žalovaná písomne nevyjadrila.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) v zmysle zásad uvedených v ust. § 470 ods. 1 a 2 CSP, vzhľadom na včas podané odvolanie preskúmal rozsudok v jeho napadnutých častiach, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasledujúce CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

9. Odvolaním nebol napadnutý I. výrok rozsudku v časti o povinnosti žalovanej splatiť žalobcovi sumu 420 €, tento je právoplatný a odvolací súd už nijako nemohol rozsudok v tejto časti preskúmať.

10. Základnou a podstatnou námietkou žalobcu bola skutočnosť, že zmluva o povolenom prečerpaní obsahuje aj náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. i) Zákona o spotrebiteľských úveroch a to úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, ktorej neobsažnosť v samotnej zmluve vytýkal súd prvej inštancie a to konkrétne v odseku č. 49 predmetného rozhodnutia súdu prvej inštancie. Druhá odvolacia námietka smerovala proti priznaniu možnosti splácať dlžňu sumu v pravidelných mesačných splátkach zo strany súdu pre žalovanú.

11. Čo sa týka prvej odvolacej námietky odvolací súd konštatuje, že okrem samotnej zmluvy o spolupráci pri poskytovaní bankových produktov a služieb nachádzajúcej sa na čl. 3 došlo následne aj k uzatvoreniu dvoch zmlúv o povolenom prečerpaní na účte. Prvá sa nachádza na čl. 92 a je datovaná dňom 07.03.2014 a druhá sa nachádza na čl. 94 a je datovaná dňom 29.05.2014. Tu možno konštatovať, že tak ako uvádza samotný žalobca v odvolaní, predmetné zmluvy o povolenom prečerpaní na účte v bode č. 1 zmlúv obsahujú aj variabilnú úrokovú sadzbu vo výške 19,90 % ročne. Z uvedeného dôvodu je rozhodnutie súdu prvej inštancie arbitrárne ohľadne skutočnosti, že zmluva neobsahuje úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru v zmysle ust. § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch. Absenciu uvedenej náležitosti súd prvej inštancie riadne neodôvodnil resp. neuviedol žiadnu úvahu, ktorá ho viedla ku konštatovaniu takejto absencie podstatnej náležitosti zmluve o spotrebiteľskom úvere, keď táto sa zjavne v zmluve nachádza.

12. Pokiaľ ide o druhú odvolaciu námietku žalobcu ohľadne povolenia a priznania možnosti splácať dlžňu sumu v pravidelných mesačných splátkach tu odvolací súd konštatuje, že predmetná námietka žalobcu je dôvodná. Z dôvodov rozhodnutia nie je zrejmé a akým spôsobom mal súd prvej inštancie uvádzané tvrdenia žalovanej o jej majetkových a sociálnych pomeroch za preukázané. Hľadiskom pre úvahu súdu, či má žalovaná, ktorej platobnú povinnosť určil umožniť splácať dlh v splátkach ako to ustanovuje § 232 ods. 3 CSP, je svojou výškou priznaného planenia, platobná schopnosť žalovanej, ako aj v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, dopad povinnosti na splnenie dlhu žalovanej a na pomery žalobcu. Z odôvodnenia rozsudku nemožno zistiť, či a do akej miery súd uvedené hľadiska skúmal. Keďže súd v tejto časti rozsudku náležite neodôvodnil (§ 220 ods. 2 CSP), je jeho rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné a v rozpore so zásadami spravodlivého súdneho procesu. Týmto odňal

stranám sporu právo konať pred súdom (Čl. 46 Ústavy SR, Čl. 46 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd)

13. Vzhľadom na arbitrárnosť odôvodnenia súdu prvej inštancie pokiaľ ide o lehotu splatnosti dlhu a náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou dovoleného prečerpania, odvolací súd v napadnutom rozsahu rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm.b), c) CSP zrušil a v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň odvolací súd zrušil rozsudok aj o trovách konania, tak ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

14. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie riadne vykonať dokazovanie listinnými dôkazmi a preskúmať uzatvorené zmluvy o spotrebiteľskom úvere formou povoleného prečerpania. Následne podrobiť tieto zmluvy ex offio súdnej kontrole povinných náležitostí predmetného druhu spotrebiteľskej zmluvy s tým, že bude mať na zreteli okrem iného aj ustanovenie § 10 ods. 1, 2 a 3 zákona o spotrebiteľských úveroch. Teda súd prvej inštancie zistí či zmluva o bežnom účte a zmluvy o povolenom prečerpaní skutočne obsahujú všetky náležitosti podľa ust. § 10 Zákona o spotrebiteľských úveroch aj s poukazom na všeobecné obchodné podmienky. Taktiež súd prvej inštancie posúdi výšku úroku v dôsledku nepovoleného prečerpania a to vo výške 28 % ročne s prihliadnutím na ust. § 714 a ust. § 502 Obchodného zákonníka, ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúcich sa spotrebiteľa. Zároveň bude zohľadňovať debetné úroky obvyklé na bankovom trhu v čase uzavretia zmluvy. Taktiež bude potrebné náležite posúdiť žiadosť žalovanej o poskytnutie možnosti splniť dlh v splátkach vo vyššie naznačených intenciách.

15. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie v rozhodnutí vo veci samej v zmysle ust. § 396 ods. 3 v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP.

16. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a je povinný dôsledne rešpektovať inštruktívnu časť odôvodnenia odvolacieho súdu.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).